

1859

Rudarska tematska pot

TK PAV

Dnevni odkop TK PAV

Začetek premogovništva na tem območju se datira v prve dni januarja 1859. Tega meseca so Teodor Hauff in njegova žena Augusta ter Franc Walten iz Motnika prejeli po eno dvojno jamsko mero pri mlinu Umek in v Koludrju, Daniel Detela iz Ljubljane pa eno jamsko mero pod imenom »Bergbaugesellschaft Johannisthal II«.

Na območju Koludrja se je premog izkopaval od leta 1920–1928 v času lastništva A. Jakila in po vojni od leta 1948–1955.

Odpiranje

Odpiranje je potekalo z izpiranjem terena. Postavljeni sta bili dve črpalki, katera temelja stojita še danes. Premog se je nahajal na površini in se je zato izkopaval v obliki dnevnega kopa. Sloj premoga je imel obliko leče, ki je bila naslonjena na hrib. V rudniku Koludrje je bilo zaposlenih 30–40 domačinov, ki so nakopali od 40 do 60 ton kvalitetnega premoga na dan. V glavnem je bilo območje izčrpano. Tukaj je nastal bajer, ki ga domačini imenujejo »Črna mlaka« in je habitat za vrsto različnih živalskih vrst.

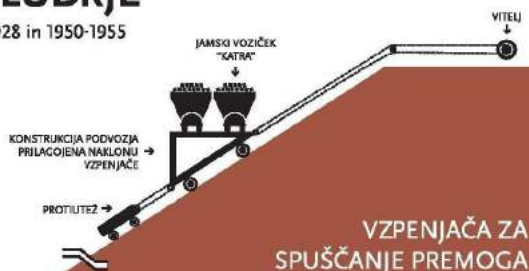
Vzpenjača

Vzpenjača je bila namenjena za transport tovora – premoga, zaradi velikih višinskih razlik. Vzpenjača je imela na tla položene tire, po katerih so vozili vagončki, pripeti na vlečno vrv. Na začetku so premog vozili z vozni čez Koludrje. V času lastništva A. Jakila pa je bila izdelana ozkotirna železnica po Žuškovi dolini do Krmelja, ki je imela pet mostov.

Dnevni odkop KOLUDRJE

1920-1928 in 1950-1955

POHOD OB POLNI LUNI
Koludrje, 15.6.2019
ob 21. uri

Pozor!

Od pohodnika se zahteva primerno obutev, kondicijo in pripravljenost na hojo po razgibanem terenu. Glede na to, da je letošnji pohod v večernem času, priporočamo naglavno svetilko. Hodite na lastno odgovornost!

1859

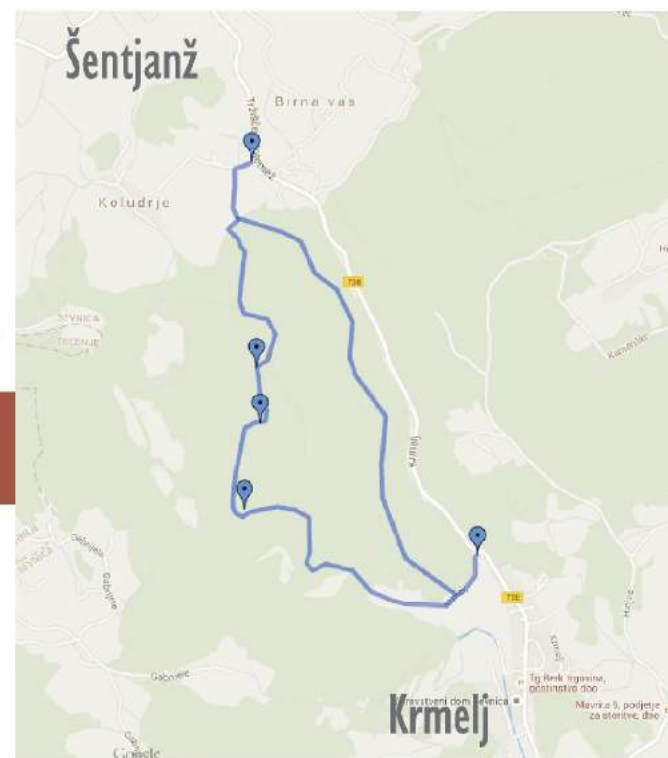
Krmelj

Prvotno le naselje s štirimi kmetijami in opekarno z ledinskim imenom "Na Moravi", šele kasneje se je uveljavilo ime Krmelj, najverjetneje po kmetu in mlinarju Krmelju. Z odkritji nahajališč rjavega premoga je življenje v tej dolini pričelo hitreje utripati. Ob premogovniku je bila najprej zgrajena cinkarna, leta 1908 pa še železniška proga do Tržišča. Premogovnik je deloval do leta 1962, ko so ga zaradi izčrpanosti in uvajanja novih energetskega virov zaprli. Na rudarsko preteklost Krmelja še danes opominjajo naselje Barbara, tipično rudarsko naselje Kolonija, poslopje rudarske bolnišnice, današnja osnovna šola, več jezerc, in graščinsko poslopje v središču Krmelja.

Hinja

Glavna vodna žila na tem območju je potok Hinja, ki izvira v vznožju Jatne med Rupo in Osredkom in teče po ozki dolini v smeri proti jugovzhodu. Hinja naredi v svojem toku 14 km. Pri Primštalu potok priteče na šentjanško območje, kjer se dolina razširi in se Hinji pridruži Glaviški potok (4km). Južno od Podboršta se v Hinjo izlije še Podborški potok. Od tu dalje teče po ozki dolini pod Stražberkom in Aplejekom in nadaljuje pot proti Krmelju. V središču Krmelja teče Hinja pod starim kamnitim mostom, ki je bil v preteklosti del pomembne trgovske poti, po kateri so furmani vozili svoje blago v takrat zelo oddaljeni Trst. Iz Krmelja nadaljuje Hinja svojo pot proti Tržišču, kjer se izlije v reko Mirno.

Šentjanž

Šentjanž leži na nadmorski višini 344m. Prvič se v pisnih virih omenja leta 1299. Pred poimenovanjem Šentjanž, so kraj poznali še pod imeni: Dvor, Št. Janž, Johannistal. Najvišji vrh v krajevni skupnosti je Šop v Jatni s 789 metri nadmorske višine. V Šentjanžu živi 1524 prebivalcev na 40.3585 kvadratnih kilometrih.

Info: Štartnine ni! Informacije in prijave:
 Cveta: 031 825 053
 Zdravko: 051 680 287

Zanimivosti:

Duglazija (*Pseudotsuga menziesii*) je zimzeleni iglavec iz družine borovk, ki je samorasel v zahodnem delu Severne Amerike. Duglazija je eno največjih dreves na zemlji, saj lahko zraste v višino do 100 m. Na področje dnevnega kopa Tk Pav je, kot pripovedujejo, duglazijo okoli leta 1920 nasadil Franc Štirn.